

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/komunikaty/188464,Zaproszenie-na-uroczystosc-przekazania-niesmiertelnika-pamiatki-po-st-sierzancie.html>
27.02.2026, 14:23

Zaproszenie na uroczystość przekazania nieśmiertelnika - pamiątki po st. sierżancie Franciszku Żbikowskim odnalezionej w Izraelu - Warszawa, 19 lipca 2023

Już dziś 19 lipca 2023 o godz. 14.00 w Centrum Edukacyjnym Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie (ul. Marszałkowska 21/25) odbędzie się uroczyste przekazanie pamiątki po st. sierżancie Franciszku Żbikowskim, żołnierzu 5. Batalionu Strzelców Karpackich i 9. Bolońskiego Batalionu Strzelców Karpackich, uczestniku walk pod Monte Cassino, odznaczonym Krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino. Instytut Pamięci Narodowej będzie reprezentował dr Karol Nawrocki, prezes IPN.

18.07.2023

Historia odnalezienie nieśmiertelnika polskiego żołnierza w Izraelu związana jest z postem w mediach społecznościowych w Izraelu. Na jednej z grup poszukiwawczych Gan Erez zamieścił informację, według której odnaleziony nieśmiertelnik należał do polskiego żołnierza Franciszka Żbikowskiego, służącego w armii gen. Andersa. Osoby, które go znalazły, chciały przekazać przedmiot rodzinie Żbikowskiego.

Po inauguracji projektu „Szlaki Nadziei, Odyseja Wolności” w Centrum Dziedzictwa im. Menachema Begina 6 czerwca 2023 r., w wyniku współpracy Ambasady Izraela z Instytutem Pamięci Narodowej, po przeprowadzonej kwerendzie, udało się nawiązać kontakt z żyjącą krewną żołnierza. Na ręce bliskich Franciszka Żbikowskiego trafi odnaleziony w Izraelu jego nieśmiertelnik.

Akredytacje dla mediów: na adres media@ipn.gov.pl do środy 19.07.2023 do godz. 12:00.

st. sierżant Franciszek Żbikowski (1903-1983) urodził się 3 X 1903 r. w Warszawie, żołnierz Polskich Sił Zbrojnych. Służył w 3. Dywizji Strzelców Karpackich, powstałej na bazie utworzonej w 1940 r. w Syrii Brygady Strzelców Karpackich. Brygada złożona była z Polaków, którzy po wojnie obronnej we wrześniu 1939 r. przedostali się na Bliski Wschód, gdzie utworzyli jednostkę polską przy francuskiej Armii Lewantu. Po porażce Francji w czerwcu 1940 r., polska brygada została relokowana do Palestyny pod dowództwo brytyjskie, walcząc m.in. w obronie Tobruku. W 1942 r. oddziały polskie przegrupowano, łącząc dotychczasowe jednostki, złożone m.in. z żołnierzy ewakuowanych z ZSRS na mocy układu Sikorski-Majski. Na przełomie 1943 i 1944 r. 3. Dywizja wraz z 2. Korpusem Polskim została przetransportowana do Włoch. W jej szeregach Franciszek Żbikowski walczył w bitwie o Monte Cassino, w składzie 9. Batalionu Strzelców Karpackich. Za udział w bitwie został odznaczony Krzyżem Pamiątkowym Monte Cassino nr 14594. Razem z polskimi żołnierzami brał udział w walkach nad Morzem Adriatyckim.

W 1945 r. 9. Batalion Strzelców Karpackich, jako pierwszy wkroczył do wyzwolonej przez Polaków Bolonii. Na pamiątkę tego wydarzenia uroczystie nadano mu nazwę „Boloński”. Żbikowski został awansowany do stopnia st. sierżanta i otrzymał Krzyż Walecznych. Koniec wojny zastał go w

Bolonii, skąd wyjechał do Wielkiej Brytanii. Ze względu na żonę Jadwigę i córkę Zofię, które pozostały w Polsce, zdecydował się powrócić do Warszawy. Długo nie mógł znaleźć zatrudnienia, mimo że ukrywał przed komunistycznymi władzami swój udział w Polskich Siłach Zbrojnych. Pracował m.in. jako kurier i woźny. Był też zatrudniony w różnych spółdzielniach pracy. Zmarł w 1983 r. Został pochowany na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie.

W związku z 80. rocznicą pierwszego etapu ewakuacji armii gen. Andersa z ZSRS Instytut Pamięci Narodowej przygotował międzynarodowy projekt edukacyjno-memoratywny pt. „[Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności](#)”, który ma na celu upamiętnienie wysiłku zbrojnego Polskich Sił Zbrojnych podczas II wojny światowej oraz losy ludności cywilnej ewakuowanej z sowieckiej niewoli.

Podczas II wojny światowej polscy żołnierze walczyli na wszystkich jej frontach w obronie godności i wolności oraz w imię solidarności z innymi zniewolonymi narodami. Wystawa przybliży bohaterskie czyny polskich lotników w Bitwie o Anglię, polskich żołnierzy spod Tobruku, Narwiku czy Monte Cassino.

Projekt, rozpisany na lata 2022-2025, obejmuje swoim zasięgiem ponad 50 państw na całym świecie.

Przez tytułowe „Szlaki Nadziei” należy rozumieć zbiorowe peregrynacje obywateli polskich w latach II wojny światowej – o charakterze zarówno wojskowym, jak i cywilnym – którym przyświecała idea przywrócenia wolności Polsce i światu zniewolonym przez III Rzeszę, Związek Sowiecki ich sojuszników.

Więcej o projekcie edukacyjno-memoratywnym <https://szlakinadziei.ipn.gov.pl/>

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy – Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Centrala